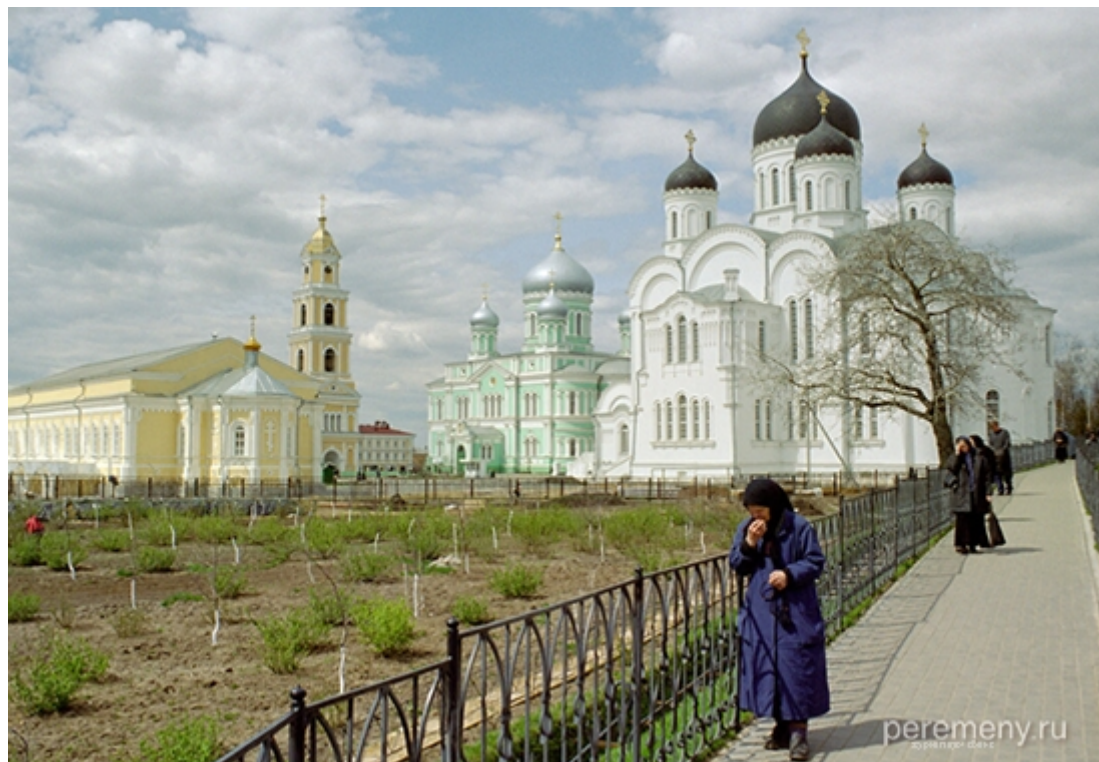

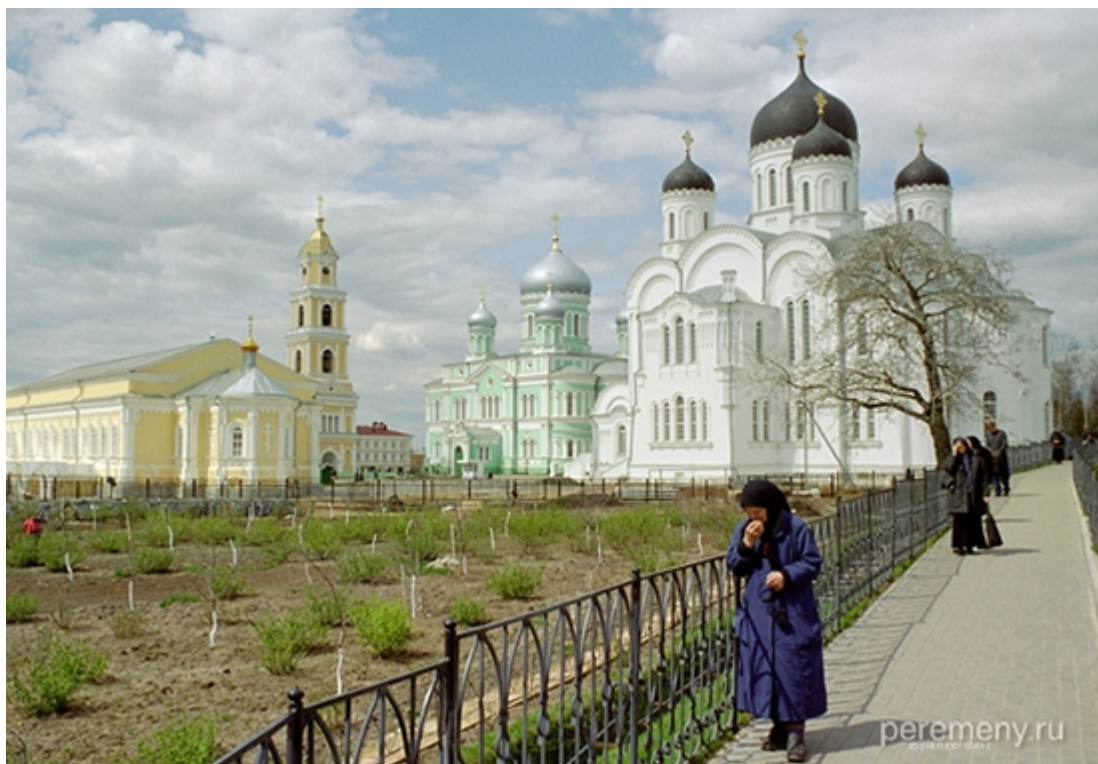
4 Ιουλίου 2012

Η ωραιότερη ακολουθία της ζωής μου

[Ορθοδοξία](#) / [Θρησκευτική ζωή](#)

[Επίσκοπος Τύχων Σεβκούνωφ](#)

Τη σοβιετική εποχή, δεν υπήρχε ίσως φρικτότερο σύμβολο του αφανισμού της Ρωσικής Εκκλησίας από τη μονή Ντιβέγεβο.

Αυτή η μονή, ιδρυμένη από τον όσιο [Σεραφείμ τού Σάρωφ](#), είχε μεταβληθεί σε τρομακτικά ερείπια. Υψωνόταν πάνω από την άλλοτε όμορφη και χαρούμενη πόλη Ντιβέγεβο, που είχε πια μετατραπεί σε ένα μίζερο σοβιετικό περιφερειακό κέντρο. Οι αρχές δεν εξαφάνισαν ολοκληρωτικά το μοναστήρι. Άφησαν τα ερείπια σαν αναμνηστικό τής νίκης τους, σαν μνημείο της αιώνιας υποδούλωσης της Εκκλησίας. Κοντά στις ιερές πύλες τής μονής, είχε υψωθεί άγαλμα του ηγέτη τής επανάστασης, το οποίο υποδεχόταν άγρια και απειλητικά όποιον ερχόταν στο ρημαγμένο μοναστήρι.

Όλα εδώ μαρτυρούσαν ότι δεν υπάρχει επιστροφή στο παρελθόν. Οι τόσο αγαπημένες σε όλη την ορθόδοξη Ρωσία προφητείες τού οσίου Σεραφείμ για το λαμπρό μέλλον τής μονής Ντιβέγεβο, έμοιαζαν ποδοπατημένες για πάντα και γελοιοποιημένες. Πουθενά, ούτε στα κοντινά ούτε στα μακρινά περίχωρα του Ντιβέγεβο, δεν είχαν απομείνει ναοί σε λειτουργία – είχαν όλοι καταστραφεί. Στο άλλοτε ένδοξο μοναστήρι τού Σάρωφ και στη γύρω πόλη του, εκτεινόταν μία από τις πιο μυστικές και φυλασσόμενες εγκαταστάσεις τής Σοβιετικής Ένωσης, με την ονομασία «Αρζαμάς-16». Ήταν τόπος κατασκευής πυρηνικών όπλων.

Όσοι ιερείς επιχειρούσαν προσκύνημα στο Ντιβέγεβο, το έκαναν κρυφά, ντυμένοι

με κοσμικά ρούχα. Αλλά έτσι κι αλλιώς τους ανακάλυπταν. Το ίδιο έτος, που κατάφερα πρώτη φορά να πάω στο κατεστραμμένο μοναστήρι, είχαν συλλάβει δύο ιερομόναχους, που είχαν έρθει να προσκυνήσουν τα ιερά τού Ντιβέγεβο, και τους είχαν χτυπήσει βάνουσα στην αστυνομία. Για 15 μέρες τούς κρατούσαν σε κελί με δάπεδο σκεπασμένο από πάγο.

Εκείνο τον χειμώνα, ένας εξαιρετικός μοναχός από τη Λαύρα τού Αγίου Σεργίου, ο αρχιμανδρίτης Βονιφάτιος, με παρακάλεσε να τον συνοδεύσω σε ταξίδι στο Ντιβέγεβο. Ήθελε να πάει εκεί για να κοινωνήσει τις ηλικιωμένες μοναχές που ζούσαν στα περίχωρα του μοναστηριού – τις τελευταίες που είχαν επιζήσει ως τις μέρες μας από την προεπαναστατική εποχή τής μονής. Σύμφωνα με τους κανόνες τής Εκκλησίας, ο ιερέας που έφευγε για μακρύ ταξίδι με τα Τίμια Δώρα, το Σώμα και το Αίμα τού Χριστού, έπρεπε οπωσδήποτε να πάρει μαζί του συνοδό, ώστε σε απρόβλεπτες καταστάσεις να υπερασπιστούν μαζί και να διαφυλάξουν τον πολύτιμο μαργαρίτη.

Το ταξίδι θα γινόταν με τρένο ως το Νίζνι Νόβγκοροντ (Γκόρκι λεγόταν τότε), κι από εκεί με αμάξι ως το Ντιβέγεβο. Στο τρένο ο παπούλης δεν κοιμήθηκε: στον αυχένα του κρεμόταν από μεταξένιο κορδόνι ένα μικρό αρτοφόριο με τα Τίμια Δώρα. Εγώ κοιμόμουν στο διπλανό κρεβάτι και από καιρό σε καιρό ξυπνούσα από τον θόρυβο των τροχών κι έβλεπα ότι ο πατήρ Βονιφάτιος καθόταν στο τραπεζάκι και διάβαζε το Ευαγγέλιο με το αδύναμο φως τής νυχτερινής λάμπας τού βαγονιού.

Φτάσαμε στο Νίζνι Νόβγκοροντ, την πατρίδα τού π. Βονιφατίου, και μείναμε στο πατρικό του σπίτι. Ο πατήρ Βονιφάτιος μου έδωσε να διαβάσω ένα προεπαναστατικό βιβλίο – τον πρώτο τόμο των έργων τού αγίου [Ιγνατίου \(Μπριαντσανίνοφ\)](#) κι εγώ όλη νύχτα δεν έκλεισα μάτι, ανακαλύπτοντας αυτό τον καταπληκτικό συγγραφέα τού χριστιανισμού.

Το πρωί ξεκινήσαμε για το Ντιβέγεβο. Ο δρόμος ήταν γύρω στα 80 χιλιόμετρα. Ο πατήρ Βονιφάτιος προσπάθησε να ντυθεί έτσι, ώστε να μην μπορούν πάνω του ν' αναγνωρίσουν τον ιερέα: μάζεψε επιμελώς την άκρη του ράσου κάτω από το παλτό και έκρυβε τη μακρύτερη γενειάδα του με κασκόλ και κολλάρο.

Ήδη άρχιζε να νυχτώνει, όταν πλησιάσαμε στον προορισμό μας. Από το παράθυρο του αυτοκινήτου, μέσα από τους στροβιλισμούς τής χιονοθύελλας του Φεβρουαρίου, διέκρινα με συγκίνηση το ψηλό καμπαναριό χωρίς τον τρούλο, και τους σκελετούς των κατεστραμμένων ναών. Παρά την τόσο θλιβερή εικόνα, έμεινα κατάπληκτος από την ασυνήθιστη μυστική δύναμη αυτής της μεγάλης μονής - σκέφτηκα αμέσως ότι η μονή τού Ντιβέγεβο δεν πέθανε, αλλά ζει τη δική της, ακατανόητη για τον κόσμο, απόκρυφη ζωή.

Έτσι αποδείχθηκε! Σ' ένα φτωχικό σπιτάκι στα περίχωρα του Ντιβέγεβο συνάντησα κάτι, που δε θα μπορούσα να φανταστώ ούτε στα πιο φωτεινά μου όνειρα. Είδα την Εκκλησία, την ακατάβλητη και ανίκητη, που μένει πάντα νέα και ζει τον Προνοητή και Σωτήρα Θεό με ευφροσύνη και αγαλλίαση. Τότε ακριβώς άρχισα να καταλαβαίνω τη μεγάλη δύναμη των τολμηρών λόγων τού αποστόλου Παύλου: «πάντα ισχύω έν τῷ ένδυναμοῦντί με Χριστῷ!».

Στην πιο ωραία και αξέχαστη ακολουθία τής ζωής μου δε βρισκόμουν σε κάποιο μεγαλοπρεπή καθεδρικό ναό, ούτε σε ναό δοξασμένο από την πατίνα τής αρχαιότητας, αλλά στο περιφερειακό κέντρο Ντιβέγεβο, στο σπίτι της οδού Λιενάγια, αριθμός 16. Για την ακρίβεια δεν ήταν καν σπίτι. Ήταν αποθήκη κατοικημένη...

Όταν πρωτοπήγα εκεί με τον π. Βονιφάτιο, είδα ένα δωματιάκι με υπερβολικά χαμηλή οροφή και μέσα εκεί δέκα γερόντισσες, τρομερά... αρχαίες! Η πιο νέα ήταν τουλάχιστον πάνω από 80 ετών. Και η μεγαλύτερη είχε ξεπεράσει τα 100. Όλες φορούσαν απλά γεροντικά ρούχα, συνηθισμένα μαντήλια. Ούτε ράσα, ούτε μοναχικές καλύπτρες, ούτε κουκούλια. Μα τι μοναχές ήταν αυτές; «Ε, απλές γιαγιάδες», θα σκεφτόμουν, αν δεν ήξερα ότι αυτές οι γερόντισσες ήταν μερικές από τις πιο γενναίες γυναίκες τού καιρού μας, αληθινές ασκήτριες, που είχαν περάσει στις φυλακές και τα στρατόπεδα χρόνια και δεκαετίες. Και παρ' όλες τις δοκιμασίες, είχαν πολλαπλασιάσει στην ψυχή τους την πίστη και την αφοσίωση στον Θεό.

Συγκλονίστηκα, όταν μπροστά μου ο πατήρ Βονιφάτιος, αυτός ο σεβάσμιος αρχιμανδρίτης, ο οικονόμος των ναών των πατριαρχικών καταλυμάτων τής Λάυρας τού αγίου Σεργίου, ο άξιος και γνωστός στη Μόσχα πνευματικός, γονάτισε μπροστά σ' αυτές τις γερόντισσες και τους έβαλε εδαφιαία μετάνοια! Για να είμαι ειλικρινής, δεν πίστευα στα μάτια μου. Ο ιερέας σηκώθηκε κι άρχισε να ευλογεί τις γερόντισσες, που τον πλησίαζαν με τη σειρά κουτσαίνοντας αδέξια. Η χαρά τους για τον ερχομό του ήταν ολοφάνερη.

Όσο ο πατήρ Βονιφάτιος και οι γερόντισσες αντήλλασαν χαιρετισμούς, εγώ έριχνα ματιές τριγύρω. Στους τοίχους του δωματίου μπροστά στις εικόνες με τις αρχαίες κορνίζες, έκαιγαν θαμπά καντήλια. Μια εικόνα αμέσως μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση. Ήταν μια μεγάλη, υπέροχης αισθητικής, εικόνα, του οσίου Σεραφείμ τού Σάρωφ. Το πρόσωπο του γέροντος έλαμπε με τέτοια καλοσύνη και θέρμη, ώστε δεν ήθελα τα πάρω τα μάτια μου από πάνω του. Η εικόνα αυτή, όπως έμαθα αργότερα, είχε αγιογραφηθεί για τον νέο ναό τού Ντιβέγεβο, που δεν πρόλαβαν να εγκαινιάσουν πριν την επανάσταση, και είχε από θαύμα σωθεί από τη βεβήλωση.

Εκείνη την ώρα άρχισαν να προετοιμάζονται για την αγρυπνία. Η αναπνοή μου σταμάτησε, όταν οι μοναχές άρχισαν να βγάζουν από τις μυστικές τους κρυψώνες τα αυθεντικά αντικείμενα του οσίου Σεραφείμ, και να τα τοποθετούν με προσοχή πάνω στο κακοφτιαγμένο τραπέζι. Εδώ βρίσκονταν το επιτραχήλιο του οσίου, ο βαρύς σιδερένιος σταυρός του με τις αλυσίδες, ένα δερμάτινο γάντι, το παμπάλαιο τσίγκινο δοχείο, όπου ο γέροντας του Σάρωφ ετοίμαζε το φαγητό του. Μετά την ερήμωση του μοναστηριού τα κειμήλια αυτά περνούσαν επί δεκαετίες από χέρι σε χέρι, από τη μία αδελφή του Ντιβέγεβο στην άλλη.

Ο πατήρ Βονιφάτιος φόρεσε τα άμφιά του κι έκανε την εναρκτήρια εκφώνηση. Οι μοναχές αμέσως ζώηρεψαν κι άρχισαν να ψάλλουν.

Τι θαυμάσιος, τι εξαίσιος χορός [=χορωδία] ήταν εκείνος!

«Ήχος πλάγιος τοῦ δευτέρου! Κύριε, έκέκραξα πρὸς Σέ, εἰσάκουσόν μου!», εκφώνησε με τραχιά, βραχνή γεροντική φωνή η μοναχή που κανοναρχούσε. Ήταν 102 ετών. Είχε περάσει σχεδόν 20 χρόνια σε φυλακές και εξορίες.

Κι όλες οι μεγάλες γερόντισσες άρχισαν να ψάλλουν μαζί της:

«Κύριε, έκέκραξα πρὸς Σέ, εἰσάκουσόν μου! Εἰσάκουσόν μου, Κύριε!».

Δεν υπάρχουν λόγια για να περιγράψουν εκείνη την ακολουθία. Τα κεριά έκαιγαν. Ο όσιος Σεραφείμ κοίταζε από την εικόνα με την απέραντα αγαθή και σοφή ματιά του. Οι εκπληκτικές μοναχές έψαλαν σχεδόν όλη την ακολουθία απ' έξω. Κάπου-κάπου μονάχα έριχνε κάποια απ' αυτές μια ματιά στα χοντρά βιβλία, μέσα από έναν τεράστιο μεγεθυντικό φακό με ξύλινη λαβή. Έτσι έκαναν τις ακολουθίες στα στρατόπεδα, στις εξορίες, κι έπειτα εδώ, στο Ντιβέγεβο, μετά την επιστροφή τους, όταν εγκαταστάθηκαν πια στις φτωχικές καλύβες απόμερα της πόλης.

Όλα ήταν συνηθισμένα γι' αυτές, μα εγώ πραγματικά δεν μπορούσα να καταλάβω

αν βρισκόμουν στον ουρανό ή στη γη.

Αυτές οι γερόντισσες είχαν τέτοια πνευματική δύναμη, τέτοια προσευχή, τέτοια ανδρεία, τέτοια πραότητα, καλοσύνη και αγάπη, τέτοια πίστη, που ακριβώς τότε, σ' εκείνη την ακολουθία, κατάλαβα ότι αυτές θα νικήσουν τα πάντα. Και την άθρη εξουσία με όλη τη δύναμή της και την απιστία τού κόσμου και τον ίδιο τον θάνατο, που τον κοίταζαν άφοβα.

Από το βιβλίο του π. Τύχωνος Σεβκούνωφ, *Σχεδόν άγιοι*, εκδ. Εν Πλώ

<http://bit.ly/1aHrvUv>